

הענקת אפסניה ללא תמורה		הוראת משרד הביטחון מס' 41.08	
בלמ"ס		סיווג	
התקשרויות ומכרזים		אשכול	
מכירות		פרק	
סיב"ט		אחריות מטה	
כ"ד אלול תשפ"א	01/09/2021	תאריך עדכון אחרון	
הוכנה ע"י היחידה להוראות משהב"ט / אגף התכנון		ההוראה מתפרסמת מטעם המנכ"ל	

הענקת אפסניה ללא תמורה

תוכן עניינים

2	כללי
2	מטרה
2	אחריות
2	הגדרות
2	שיטה
2	רשימת הגופים אשר מותר להעניק להם אפסניה ללא תמורה
3	סוגי אפסניה
3	הענקת אפסניה מתוצרת מדינה זרה
3	הגשת בקשות להענקת אפסניה
3	אישור ומסירה
4	הענקת אפסניה מעודפים, המיועדת לצורכי הדרכה מקצועית
4	הגשת בקשות לקבלת אפסניה המיועדת לצורכי הדרכה מקצועית
4	אישור הענקת אפסניה המיועדת לצורכי הדרכה מקצועית
5	מגבלות למסירת אפסניה
5	ביטחון
5	נהלים פנימיים
6	נספח א' - בקשה לקבלת אפסניה ללא תמורה
7	נספח ב' - טופס הצהרה
9	נספח ג' - בקשה לקבלת אפסניה לצורכי הדרכה מקצועית ללא תמורה

הענקת אפסניה ללא תמורה		הוראת משרד הביטחון מס' 41.08	
בלמ"ס		סיווג	
התקשרויות ומכרזים		אשכול	
מכירות		פרק	
סיב"ט		אחריות מטה	
כ"ד אלול תשפ"א	01/09/2021	תאריך עדכון אחרון	
הוכנה ע"י היחידה להוראות משהב"ט / אגף התכנון		ההוראה מתפרסמת מטעם המנכ"ל	

כללי

1. הוראה זו מגדירה את תהליך הענקת אפסניה השייכת למערכת הביטחון (להלן: 'מעהב"ט'), לגורמים שונים, ללא תמורה.

מטרה

2. מטרת הוראה זו הינה, לקבוע את הגופים להם מותר להעניק אפסניה ללא תמורה, את סוגי האפסניה ואת התהליכים הקשורים בהענקת האפסניה ללא תמורה.

אחריות

3. אגף סיב"ט (להלן: 'סיב"ט'), אפ"י, הגופים הדורשים ואכ"ס, כל אחד בתחום פעולתו, נושא באחריות לביצוע הוראה זו. סיב"ט נושא באחריות מטה להוראה זו.

הגדרות

4. לצורך הוראה זו, הוגדרו המושגים הבאים כלהלן:

א. **אפסניה** - כל פריט, לרבות פרטי ציוד של חלל צה"ל הנמסרים למשפחתו וביניהם מסמכים, מחשב אישי וכד', למעט כלי-נשק כמוגדר בהמ"ב [50.01](#) - "הענקת נשק".

ב. **גוף מוסר** - הזרוע/ האגף בצה"ל או אגף במשהב"ט, ממנו תוענק (או תימסר) האפסניה. נציגי הגוף המוסר בזרועות צה"ל יהיו:

(1) אט"ל - רמ"ד מכירות והשאלות.

(2) חיל-האוויר והחלל - רע"נ עודפים וסיוע.

(3) חיל-הים - ר' תחום עודפים.

(4) פקע"ר ואמ"ן - כפי שייקבע ע"י אלוף הפיקוד/ר' זרוע.

ג. **מבקש** - המבקש לקבל אפסניה של משהב"ט ללא תמורה.

שיטה

רשימת הגופים אשר מותר להעניק להם אפסניה ללא תמורה

5. ככלל, ניתן יהיה להעניק אפסניה ללא תמורה לגורמים הבאים:

א. משרדי ממשלה.

ב. רשויות מקומיות ומועצות אזוריות לצורכי הנצחה.

ג. בתי-ספר ומכונים להדרכה לצורכי הנצחה והדרכה.

ד. מוסדות ללא כוונת רווח לצורכי רווחה.

ה. חיילים בצה"ל בשירות סדיר או בשירות מילואים פעיל לצורכי רווחה.

ו. נציגי מדינה זרה כאשר למשרד ענין במתן האפסניה, כדי לקדם עסקה עתידית, להעניק תשורה וכד'.

ז. משפחות שכולות של חיילי צה"ל.

הענקת אפסניה ללא תמורה		הוראת משרד הביטחון מס' 41.08	
בלמ"ס	סיווג		
התקשרויות ומכרזים	אשכול		
מכירות	פרק		
סיב"ט	אחריות מטה		
כ"ד אלול תשפ"א	תאריך עדכון אחרון	01/09/2021	
הוכנה ע"י היחידה להוראות משהב"ט / אגף התכנון	ההוראה מתפרסמת מטעם המנכ"ל		

סוגי אפסניה

6. ניתן להעניק אפסניה, שתעמוד באחת או יותר מאמות המידה הבאות:

א. אפסניה בשמישות נמוכה - אפסניה שהוגדרה ע"י הגורמים המוסמכים בצה"ל או על-ידי יחידות אחרות במעבה"ט, כעודף או פסולת שאין לה ערך מסחרי, או שהוצאות החזקתה והכנתה למכירה עשויות לעלות על התמורה שניתן לקבל עבורה בעת מכירתה, או אפסניה שלא נמכרה בשלושה מכרזים לפחות, ולא היתה אפשרות למכרה בדרך משא ומתן מחמת העדר הצעות קנייה.

ב. אפסניה המיועדת לצורכי הדרכה מקצועית.

ג. אפסניה במסגרת קידום עסקות ייצוא ללקוחות זרים.

ד. פריטי ציוד אישי של חללי צה"ל הניתנים למשפחות שכולות של החללים.

הענקת אפסניה מתוצרת מדינה זרה

7. כאשר מדובר באפסניה מתוצרת מדינה זרה, המוגדרת כציוד ביטחוני על-פי המ"ב [58.01](#) - "הפיקוח על יצוא ביטחוני" ואשר אותה מבקשים להעניק לגופים או מוסדות כנ"ל, יש לפעול בהתאם להמ"ב [43.15](#) - "עסקות ייצוא ביטחוני תהליכי עבודה", סעיף 12.

הגשת בקשות להענקת אפסניה

8. גופים ומוסדות אשר יהיו מעוניינים לקבל אפסניה ללא תמורה, כמוגדר בסעיף 5 לעיל, יגישו בקשותיהם לסיב"ט/היח' למכירות, על-גבי טופס "בקשה לקבלת אפסניה ללא תמורה" (ראה נספח א' להוראה זו).

9. הבקשה תהיה חתומה על-ידי נציגים מוסמכים של המוסד המבקש. בכתב הבקשה יש לפרט את הנתונים הבאים:

א. רשימה מפורטת של האפסניה המבוקשת.

ב. המטרה לה מיועדת האפסניה.

ג. הצהרה שהאפסניה מיועדת אך ורק לשימוש המוסד המבקש ולמטרה שהוצהרה על-ידי המבקש.

ד. התחייבות בכתב להחזיר, על חשבון המבקש, את האפסניה למשרד הביטחון, אם המשרד יהיה מעוניין לקבלה או אם האפסניה לא תהיה בשימוש המבקש במשך זמן סביר, או שלא תהיה בה עוד תועלת לגוף המבקש.

10. היחידה למכירות בסיב"ט, תבדוק את הבקשה ואת האישור הביטחוני (כמפורט בסעיפים 21-22 להלן), עם הגוף המוסר לו שייכת האפסניה, ותקבל אישורו למסירה.

11. היחידה למכירות בסיב"ט, תעביר את הבקשה לאישור היועמ"ש למעבה"ט, סגן בכיר לראש אגף סיב"ט וראש אגף הכספים וחשב המשרד.

אישור ומסירה

12. אישור המסירה יופק על-ידי סיב"ט/היחידה למכירות, במתכונת של "תעודת הוצאה". לאחר אישור המסירה על-ידי ר' אגף סיב"ט וחשב המשרד ור' אכ"ס, תיחתם תעודת ההוצאה על-פי ההרשאות המפורטות בהמ"ב [49.01](#) - "הרשאות משרד הביטחון לפי חוק נכסי המדינה". תעודת ההוצאה

הענקת אפסניה ללא תמורה		הוראת משרד הביטחון מס' 41.08	
בלמ"ס		סיווג	
התקשרויות ומכרזים		אשכול	
מכירות		פרק	
סיב"ט		אחריות מטה	
כ"ד אלול תשפ"א	01/09/2021	תאריך עדכון אחרון	
הוכנה ע"י היחידה להוראות משהב"ט / אגף התכנון		ההוראה מתפרסמת מטעם המנכ"ל	

תימסר לנציג מוסמך של הגוף המבקש לאחר שיחתום על הצהרה שדוגמתה בנספח ב' בהוראה זו. תעודת ההוצאה תישלח במקביל לגוף המוסר. תעודת ההוצאה עליה יחתום המבקש, תשמש כאסמכתא לגוף המוסר, לזיכוי רישומיו האפסנאיים.

הענקת אפסניה מעודפים, המיועדת לצורכי הדרכה מקצועית

13. אפסניה מעודפים המיועדת לצורכי הדרכה מקצועית, תוענק אם התקיימו אחת או יותר מאמות המידה הבאות, ואם למערכת הביטחון קיים עניין בהענקה:

- האפסניה מיועדת לצורכי הדרכה מקצועית במוסדות חינוך, לימוד ומחקר.
- האפסניה מיועדת לצורכי מחקר בתחום הביטחוני, שצה"ל והמערכת האזרחית מעוניינים בהם.
- האפסניה מיועדת לצורכי אימון והדרכה מקצועית ונועדה להעמיק את הזיקה של הנוער לצה"ל.

הגשת בקשות לקבלת אפסניה המיועדת לצורכי הדרכה מקצועית

14. בתי-ספר מקצועיים שבפיקוח צה"ל ומוסדות חינוך ולימוד, אשר יהיו מעוניינים לקבל אפסניה לצורכי הדרכה מקצועית, יגישו בקשותיהם, כלהלן:

- לגבי אפסניית יבשה - לר' אט"ל.
 - לגבי אפסניה אווירית - למפקד חיל-האוויר.
 - לגבי אפסניה ימית - למפקד חיל-הים.
 - כפי שייקבע ע"י אלוף הפיקוד/ר' זרוע - פקע"ר ואמ"ן.
 - לגבי אפסניה שבבעלות משהב"ט – ר' האגף המוסר ומנכ"ל משהב"ט.
15. הבקשות תוגשנה על-גבי טופס בקשה לקבלת אפסניה לצורכי הדרכה מקצועית (ראה נספח ג' להוראה זו), על-פי המפורט בסעיף 8 לעיל.

אישור הענקת אפסניה המיועדת לצורכי הדרכה מקצועית

16. ר' אט"ל או מפקד חיל-האוויר או מפקד חיל-הים, יאשרו את הסכמת צה"ל לוותר על האפסניה.

17. אושרה הבקשה כאמור, יש לפעול כלהלן:

- מטכ"ל/אט"ל או מפקדת זרוע האוויר והחלל/חיל-הים, יפנו למשהב"ט/סיב"ט/סגן בכיר לר' אגף סיב"ט ור' היח' למכירות בסיב"ט, בבקשה למתן אישור להקניית בעלות. לבקשה יצרפו את האישור העקרוני שניתן כאמור, וכן כתב התחייבות, לפיו המוסד מתחייב לקבל על עצמו את האחריות לכל לנזק שעלול להיגרם על-ידי האפסניה לעובדי המוסד ו/או לצד שלישי אחר כלשהו.
- היח' למכירות בסיב"ט, בהתבסס על המסמכים שקיבלה, תכין בקשה לאישור ר' אגף סיב"ט לפני הפקת תעודת ההוצאה.
- תעודת ההוצאה ממשהב"ט, חתומה לפי ההרשאות המפורטות בהמ"ב [49.01](#), הינה המסמך המאפשר העברת בעלות על האפסניה.
- היח' למכירות בסיב"ט, תפיק תעודת הוצאה כמפורט בסעיף 12 לעיל.

הענקת אפסניה ללא תמורה		הוראת משרד הביטחון מס' 41.08	
בלמ"ס		סיווג	
התקשרויות ומכרזים		אשכול	
מכירות		פרק	
סיב"ט		אחריות מטה	
כ"ד אלול תשפ"א	01/09/2021	תאריך עדכון אחרון	
הוכנה ע"י היחידה להוראות משהב"ט / אגף התכנון		ההוראה מתפרסמת מטעם המנכ"ל	

מגבלות למסירת אפסניה

18. לא תימסר אפסניה אשר עלולה לשמש סכנה לבריאות הציבור או לביטחוננו, או שלא אושרה ביטחונית כמפורט בפרק הביטחון בהוראה זו.
19. כאשר נמסרת אפסניה, שחל או יחול עליה תשלום מס, יידרש הגוף המבקש בעת קבלת האפסניה, להתחייב על כך שהוא יבצע תשלומים אלה (ראה סעי' 8 בנספח ב' להוראה זו).
20. המבקש יחתום על הצהרה שבנספח ב', וכן יאשר בחתימתו על עותק תעודת ההוצאה כאישור לקבלת הציוד.

ביטחון

21. הענקת אפסניה מסווגת, וכן כל סוג של ציוד מחשב מגוף במעהב"ט לכל גורם שמחוץ לאותו גוף, כמפורט בסעיף 5 לעיל, מחייבת קבלת אישור ביטחוני של גורמי ביטחון שדה/אבטחת מידע בחיל/זרוע לה שייכת האפסניה, או במקרה של גורם אחר במעהב"ט – את אישור הקב"ט של אותו הגורם, לפיו אין מניעה ביטחונית למסירת האפסניה.
22. הגורמים במעהב"ט המבקשים להעניק אפסניה ללא תמורה, יטפלו בקבלת האישור הביטחוני ויצרפו אותו לבקשה המוגשת לאגף סיב"ט. אגף סיב"ט יטפל בבקשה בכפוף להצגת אישור ביטחוני של הגורם הביטחוני האחראי על הפונה.

נהלים פנימיים

23. הגופים הדורשים, אגף סיב"ט ואכ"ס יפרסמו, במידת הצורך, נהלים פנימיים לשם ישום הוראה זו.

הענקת אפסניה ללא תמורה		הוראת משרד הבריאות מס' 41.08	
בלמ"ס		סיווג	
התקשרויות ומכרזים		אשכול	
מכירות		פרק	
סיב"ט		אחריות מטה	
כ"ד אלול תשפ"א	01/09/2021	תאריך עדכון אחרון	
הוכנה ע"י היחידה להוראות משהב"ט / אגף התכנון		ההוראה מתפרסמת מטעם המנכ"ל	

נספח א'

שם המוסד:

כתובת:

טלפון:

אל:

משרד הבריאות/אגף סיב"ט/היח' למכירות
הקריה ת"א-מיקוד 61909:

הנדון: בקשה לקבלת אפסניה ללא תמורה

1. אנו פונים אליכם בבקשה כי תמסרו לנו, ללא תמורה, האפסניה כמפורט להלן:

2. האפסניה המפורטת לעיל דרושה לנו למטרה הבאה:

3. אנו מצהירים שהאפסניה מיועדת אך ורק למטרה המפורטת בסעיף 2 לעיל, ואנו מתחייבים כי לא ייעשה בה שימוש שונה מהמטרה המוצהרת לעיל. וכן שהיא תישאר בחזקתנו, ולא תועבר על ידינו לגורם אחר.

4. אם תסכימו למסור לנו האפסניה כמבוקש, אנו מצדנו נחתום על כתב התחייבות המקובל במשרד הבריאות במקרים כגון אלה, ואשר את תוכנו אנו מכירים.

בברכה

חתימה

תפקיד

שם פרטי ומשפחה

תאריך

הענקת אפסניה ללא תמורה		הוראת משרד הביטחון מס' 41.08	
בלמ"ס		סיווג	
התקשרויות ומכרזים		אשכול	
מכירות		פרק	
סיב"ט		אחריות מטה	
כ"ד אלול תשפ"א	01/09/2021	תאריך עדכון אחרון	
הוכנה ע"י היחידה להוראות משהב"ט / אגף התכנון		ההוראה מתפרסמת מטעם המנכ"ל	

נספח ב'

שם המוסד:
כתובת:
טלפון:

אל: משרד הביטחון/ סיב"ט/ היח' למכירות
הקריה ת"א-מיקוד 61909:

- הואיל ונעניתם לבקשתנו למסור לנו _____
(להלן: האפסניה) בהתאם לתנאים המפורטים להלן:
לפיכך אנו החתומים מטה מצהירים, מסכימים ומתחייבים בזאת לאמור:
- ערך האפסניה _____
- הוצאות הובלת האפסניה לרשותנו יהיו, לפי קביעתכם, על חשבוננו.
- האפסניה תישמר בבעלותנו ובחזקתנו במצב תקין וראוי לשימוש, וידוע לנו כי אסור לנו למכרה, לתיתה במתנה, להשאילה או להעניק בה זכות שימוש לאחרים, בין בתמורה ובין שלא בתמורה, למעט שימוש הדרוש לבצוע המטרה שלשמה ניתנה. כמו כן אסור לנו למשכן האפסניה או לשעבדה לטובת אחר בכל דרך שהיא.
- אם כתוצאה מהפרתנו האמור בסעי' 4 לעיל, תגיע לידנו תמורה כלשהיא מצד שלישי, נהיה חייבים להעביר לידכם התמורה הנ"ל מיד עם קבלתה, וזאת בלי שתיגרע זכות מזכויותיכם עפ"י כתב התחייבות זה ועפ"י הדין.
- ידוע לנו מצבה של האפסניה ואנו הסכמנו לקבלה כולה וכל חלק ממנה במצב כפי שנמסרה לנו על ידכם על כל פגמיה ומומיה הגלויים והנסתרים, ואנו בלבד נישא באחריות מלאה לכל נזק או אבדן, העלול להיגרם לגופו ו/או לרכושו של אדם כלשהו, תוך או עקב החזקת האפסניה או השימוש בה ואנו פוטרים אתכם מאחריות לכל נזק או אבדן כאמור ונפצה אתכם על כל סכום שתחויבו בתשלומו בשל נזק או אבדן כאמור, לפי דרישה ראשונה מצדכם.
- אנו נחזיר לכם את האפסניה על חשבוננו ולמקום שיועד על ידכם, אם נתבקש לכך ע"י משהב"ט, או אם לא נזדקק לה עוד או אם לא נשתמש בה תוך פרק זמן סביר כפי שייקבע על ידכם ולפי ראות עיניכם המוחלטת, או בכל מקרה של אי קיום התחייבותנו זו או חלק ממנה, מיד לאחר קבלת דרישה מכם להחזירה.
- הננו מתחייבים לדווח על קבלת אפסניה זו לשלטונות המכס והמס ולשלם את כל התשלומים והמיסים הנדרשים אם חלים או יחולו על האפסניה שתימסר לנו.
- רשמנו לפנינו הודעתכם כי כל עוד נקיים כל הכתוב בכתב התחייבות זה,

הענקת אפסניה ללא תמורה		הוראת משרד הביטחון מס' 41.08	
בלמ"ס		סיווג	
התקשרויות ומכרזים		אשכול	
מכירות		פרק	
סיב"ט		אחריות מטה	
כ"ד אלול תשפ"א	01/09/2021	תאריך עדכון אחרון	
הוכנה ע"י היחידה להוראות משהב"ט / אגף התכנון		ההוראה מתפרסמת מטעם המנכ"ל	

מסירתה של האפסניה לנו והשימוש בה על ידינו תהיה ללא כל תמורה.

10. אנו מוותרים בזה על הצורך בקבלת התראות בקשר לכל האמור לעיל.

11. אנו מסכימים לעריכת ביקורת מצדכם על אחזקת הציוד והשימוש בו, בכל עת שתמצאו לנכון.

ולראיה באנו על החתום:

חתימה

תפקיד

שם פרטי ומשפחה

תאריך

הענקת אפסניה ללא תמורה		הוראת משרד הביטחון מס' 41.08	
בלמ"ס		סיווג	
התקשרויות ומכרזים		אשכול	
מכירות		פרק	
סיב"ט		אחריות מטה	
כ"ד אלול תשפ"א	01/09/2021	תאריך עדכון אחרון	
הוכנה ע"י היחידה להוראות משהב"ט / אגף התכנון		ההוראה מתפרסמת מטעם המנכ"ל	

נספח ג'

שם המוסד:

כתובת:

טלפון:

אל: מטכ"ל-ר' אט"ל/מפקד ח"א/מפקד ח"י

כתובת: _____

הנדון: בקשה לקבלת אפסניה לצורכי הדרכה מקצועית ללא תמורה

1. אנו פונים אליכם בבקשה כי תמסרו לנו, ללא תמורה, האפסניה כמפורט להלן:

2. האפסניה המפורטת לעיל דרושה לנו למטרה הבאה:

3. אנו מצהירים שהאפסניה מיועדת אך ורק למטרה המפורטת בסעיף 2 לעיל, ואנו מתחייבים כי לא ייעשה בה שימוש שונה מהמטרה המוצהרת לעיל.

4. אם תסכימו למסור לנו האפסניה כמבוקש, אנו מצדנו נחתום על כתב התחייבות המקובל במשרד הביטחון במקרים כגון אלה, ואשר את תוכנו אנו מכירים.

בברכה

תאריך שם פרטי ומשפחה תפקיד חתימה